

"Enenin başı üstünde bir şecere-i zakkum neşvünemâ bulup, âlem-i insaniyetin yarısından fazlasını kaplamış." İnsanların çoğu enaniyet hastalığına mı mübteladır?

Hayır ve şer ağaçlarının tohumu insanın mahiyetindeki enedir. **Ene tohumu**, iman ve ibadet ile terbiye edilirse hayır, ağacına küfür ve menfi felsefe ile terbiye edilirse şer ağacına dönüşüyor. Dolayısı ile ister insan olsun ister toplum olsun, bunların bütün davranış ve yaşamlarında ene bir temel bir paradigma oluyor.

Mesela, toplum ya da ulusların kavgacı ve ötekileştirici bir milliyetçilik duygusu içinde olması, enenin toplumsal bir tezahürüdür. Hitler kendi şişkin egosunu Alman milliyetçiliğine büründürmüş ve Alman toplumunu saldırgan ve egosantrist (benmerkezci) bir şekle sokmuştur. Bu da İkinci Dünya Savaşını netice vermiştir.

Yani bireyler enaniyetli olduğu gibi, bireylerden oluşan toplumlar da enaniyetli olabiliyor. Üstadımızın ifadesi ile bu asrın tehlikeli hastalığı **enaniyettir**. Bu asra bencil ve benmerkeziyetçi bir asır desek yerindedir...